

Indholdsfortegnelse

Indhold

INDLEDNING	3
MILJØGODKENDELSE	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	4
AFGØRELSE	4
BORTFALD OG KONTINUITETSBRUD	6
REVURDERING	6
OFFENTLIGGØRELSE	6
KLAGEVEJLEDNING	6
MODTAGERE AF KOPI AF AFGØRELSEN	7
MILJØVURDERING.....	8
1. GRUNDFORHOLD.....	8
1.1 Ansøger og ejerforhold	8
1.2 Overordnede oplysninger	8
2. BEDRIFTENS AREALER	8
2.1 Drift af udbringningsarealer	9
2.2 Gødningsproduktion og -håndtering.....	9
2.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer	10
3. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	15
4. OFFENTLIGHED	16
5. SAMLET VURDERING	16
BILAG 1 – NATUR 1	17
BILAG 2 – NATUR 2	18
BILAG 3 – GRUNDVAND 1	19
BILAG 4 – GRUNDVAND 2.....	20
BILAG 5 – HØRINGSSVAR FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE.....	21

Indledning

Emne	Data
Ansøger	Kristian Degn
Adresse	Banemarken 1, 5853 Ørbæk
Ejendommen navn	Åskovgård
Matrikelnummer	13a m.fl. Refsvindinge By, Refsvindinge
Virksomhedens art	Planteavl
Ejer	Kristian Degn
CHR-nummer	-
CVR-nummer	27609082
Kontaktperson	Kristian Degn
Tilsynsmyndighed	Nyborg Kommune

Nyborg Kommune har den 19. december 2014 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til modtagelse af svinegylle fra husdyrproduktionen på husdyrbruget Liselund Landbrug Aps, Villumstrupvej 5, 5853 Ørbæk.

Udbringning af husdyrgødning fra anden miljøgodkendt ejendom er omfattet af §16 i lov nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer (husdyrgodkendelsesloven).

Ansøgningen, "Husdyrgodkendelse.dk. Ansøgnings-skema, skemanummer 72192 version 8", med bilag af 25. august 2016, om § 16-godkendelse af virksomheden, ligger til grund for godkendelsen. Den indeholder en beskrivelse af udbringningen af husdyrgødningen, samt diverse beregninger af forureningsforholdene i den forbindelse.

Ansøger ønsker inden for rammerne af miljøgodkendelsen at have muligheden for at opfylde husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau på 3 forskellige måder. Der er derfor i tilknytning til ansøgnings-skema nr. 72192 indsendt 2 scenarieberegninger på skemaerne (84629 og 84631). Den drift der ligger til grund for hver af de 3 scenarier vil i det følgende blive omtalt som scenarie 1, scenarie 2 og scenarie 3.

Nedenstående skema viser de 3 driftsscenarioer og de virkemidler, der indgår i beregningen af kvælstofudvaskningen til overflade- og grundvand.

Table 1. Oversigt over de 3 driftsscenarioer

Scenarie	DE/ha.	Tiltag
1	1,33	S2 og 5,0 % ekstra efterafgrøder
2	1,33	S2 og N-kvoten reduceres med 3,6%
3	1,32	Etablering af frøgræssædskifte (S6)

Miljøgodkendelsen indeholder en række vilkår for virksomhedens drift og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af nedenstående miljøvurdering af virksomhedens forureningsmæssige forhold. Vilkårene skal sikre, at eventuelle gener for naboer begrænses, at der ikke sker en øget næringsstofpåvirkning af følsomme naturtyper, samt at der er taget hensyn til de landskabelige værdier.

Miljøgodkendelse

Ikke-teknisk resumé

Denne miljøgodkendelse gives til ejeren af Åskovgård, Banemarken 1, 5853 Ørbæk v. Kristian Degn, der har søgt om miljøgodkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der er søgt om udbringning af svinegylle svarende til 407,2 DE på arealer tilknyttet ejendommen 305,81 ha. ejet og forpagtet areal.

Miljøgodkendelsen omfatter alle forpagtede arealer tilknyttet Cvr. nr. 27609082, Åskovgård, Banemarken 1, 5853 Ørbæk.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningssystemet foretager en række beregninger af miljøpåvirkningerne fra ejendommens arealer. Disse beregninger udgør sammen med ansøgningens øvrige oplysninger grundlaget for kommunens miljøvurdering.

Kommunen skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at udbringningen af husdyrgødningen i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Der skal herunder tages hensyn til gener for omkringboende og forurening af natur og miljø fra de arealer, hvor der bliver udbragt husdyrgødning.

Det er Nyborg Kommunes vurdering, at det er muligt at udbringe husdyrgødning på arealerne uden væsentlige gener for de omkringboende og uden at påvirke miljøet væsentligt, bedømt ud fra de væsentlighedskriterier, der er indarbejdet i husdyrgodkendelsesloven. Vurderingen er forudsat af, at godkendelsens vilkår og lovgivningen i øvrigt på området overholdes.

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Nyborg Kommune stiller vedrørende driften af arealerne. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, udbringningen forventes at have på omgivelserne.

Miljøgodkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre, at

- driften af arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen er minimeret.

Afgørelse

Nyborg Kommune godkender hermed en årlig udbringning af 407,24 DE svinegylle på 305,81ha ejet og forpagtet udbringningsareal tilhørende 13a m.fl. Refsvindinge By, Refsvindinge beliggende .

Nyborg Kommune giver godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at arealerne i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. I vurderingen er indgået hvorvidt udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden at medføre væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til §16 i lov nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer (husdyrgodkendelsesloven). Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes.

Godkendelsen er gældende fra datoen for offentliggørelsen.

Forudsætningerne for miljøgodkendelsen findes i "Ansøgningskema. Skemanummer 72192 version 8" af 25. august 2016 inklusive bilag og i nedenstående "Miljøvurdering".

Vilkår for godkendelsen

1. Generelle forhold

Information om ændringer på virksomheden

- 1.1 Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
- 1.2 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

2. Udbringningsarealer

Udbringning af gødning

- 2.1 Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, så udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- 2.2 Husdyrgødningen, svarende til 407,24 DE må kun udbringes på de 305,81 ha miljøgodkendte arealer, der er angivet på kortbilag 1-4. Der må ikke udbringes husdyrgødning på andre arealer på bedriften uden forudgående anmeldelse til kommunen.
- 2.3 Der skal i driften af udbringningsarealet anvendes af et af følgende tre scenarier:

Scenarie	DE/ha.	Tiltag
1	1,33	S2 og 5 % ekstra efterafgrøder ud over det lovpligtige udlæg*
2	1,33	S2 og N-kvoten skal reduceres med 3,6%
3	1,32	Etablering af frøgræssædskifte (S6) med mindst 10% frøgræs på alle 305,81 ha udbringningsareal

*Ekstra efterafgrøder udlægges ud over NaturErhvervstyrelsens generelle krav. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. "bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2014/2015". Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder.

- 2.4 Afhængigt af hvilket driftsscenario der vælges i driften af udbringningsarealet (305,81 ha), må der maksimalt tilføres følgende mængde kvælstof og fosfor i organisk gødning til arealerne (beregnet efter 2015/2016-normer):

Scenarie	DE, ha	Max. Kg N/år	Max. kg P/år
1	1,33	39.714	10.505
2	1,33	39.714	10.505
3	1,32	39.421	10.428

3. Egenkontrol

- 3.1 Til dokumentation for at udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne er inden for godkendelsens rammer, skal følgende dokumenter opbevares for de seneste fem år/planår. De skal kunne forevises ved tilsyn, og de skal indsendes til kommunen på forlangende:

- Mark-, sædskifte og gødningsplaner med tilhørende kortbilag
- Forpagtnings- og overførelsesaftaler af mindst 1 års varighed
- Gødningsregnskaber

- Ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen

Bortfald og kontinuitetsbrud

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Hvis godkendelsen kun har været delvist udnyttet bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. husdyrgodkendelseslovens §41, revurderes regelmæssigt. Første revurdering foretages efter 8 år fra godkendelsesdatoen. Denne miljøgodkendelse skal derfor revurderes i 2023.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen Nyborg den 30. august 2016.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan efter husdyrgodkendelseslovens kap. 7, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter afgørelsens annoncering. Natur- og Miljøklagenævnet skal dermed have modtaget klagen senest den 27. september 2016.

Indgivelse af klage

En klage over denne afgørelse, skal ske til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen indsendes via Klageportalen, der ligger på forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Adgangen til klageportalen sker via www.borger.dk og www.virk.dk. Der er direkte link til disse steder via forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Vejledning om hvordan man logger på og anvender Klageportalen, findes også på disse hjemmesider.

På Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside findes information om, hvordan man klager via Klageportalen, bl.a. korte videovejledninger, "spørgsmål og svar" samt telefonnummer og e-mailadresse til supportfunktionen i Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyr

Der er et gebyr på kr. 500 for at klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort via Klageportalen eller via indbetalingskort sendt fra Natur- og Miljøklagenævnet.

Virkning af klage

En klage over miljøgodkendelser eller andre afgørelser efter husdyrgodkendelsesloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen eller anden afgørelse, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det skal fremhæves, at evt. udnyttelse af godkendelsen inden Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i klagesagen, sker på eget ansvar.

Domstolene

Afgørelsen kan endvidere indbringes for domstolene. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter endelig afgørelse.

På Nyborg Kommunes vegne den 25. august 2016

Venlig hilsen

Anne G. Pedersen
Gruppeleder Natur og Miljø

Elisabeth Oxenbøll Sørensen
Agronom, miljøsagsbehandler

Modtagere af kopi af afgørelsen

- Åskovgård v/ Kristian Degn, Banemarken 1, 5853 Ørbæk
E-post: mail@lp-team.dk
- Patriotisk Selskab, Tine Zimmermann, Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ
E-post: tmz@patriotisk.dk
- Sundhedsstyrelsen.
E-post: syd@sst.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.
E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. Masnedøgade 20, 2100 København Ø
E-post: dnyborg-sager@dn.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia
E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, v/Niels Barslund,
E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Worsaaesgade 1, 7100 Vejle.
E-post: frodethorhaug@stofanet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening.
E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalt
E-post: nyborg@dof.dk
- Liselund Landbrug Aps, Villumstrupvej 5, 5853 Ørbæk
- Hannibal C. Knudsen, Svalehøjvej 2, 5800 Nyborg
- Bjarne Skovgaard Rasmussen, Skellerup Byvej 14, 5800 Nyborg
- Mads Degn, Ålørkevej 8, 5853 Ørbæk
- LP-TEAM Aps, Odensevej 50, 5853 Ørbæk
- Carlo Lind, Ringholmvej 1, 5853 Ørbæk
- Helge Jørgensen, Odensevej 67 C, 5853 Ørbæk
- Villy Andersen, Odensevej 43, 5853 Ørbæk
- Karen Nielsen, Odensevej 26, 5853 Ørbæk
- Arne Storm, Villumstrupvej 22, 5853 Ørbæk
- Ørbæk Vandværk, v. Ivan Kruse, Libavej 16, 5853 Ørbæk
e-post: ivan@libavej16.dk

Miljøvurdering

Nedenstående miljøvurdering danner som tidligere nævnt grundlag for de vilkår, som er meddelt i tilknytning til miljøgodkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er den indsendte ansøgning om arealgodkendelse - Skema nummer 72.192 version 8 af 25 august 2016.

Vurderingen skal belyse, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om udbringning af husdyrgødning opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Desuden skal vurderingen belyse, hvilke konsekvenser de forskellige typer af påvirkninger den ansøgte udbringning vil kunne forventes at have på omgivelserne.

Hvor det vurderes, at der er behov for at stille særlige vilkår, vil dette være formuleret med kursiv til sidst i det enkelte afsnit.

1. Grundforhold

Her er foretaget en indledende vurdering af om den indsendte ansøgning omfatter arealer, der kan indebære forøget forurening eller andre virkninger af omgivelserne som følge af den ansøgte udbringning. Endvidere er det vurderet, om ansøgningen indeholder de krævede oplysninger og om sagen er tilstrækkeligt belyst, herunder om ansøgningens oplysninger er i overensstemmelse med kommunens oplysninger.

1.1 Ansøger og ejerforhold

Oplysningerne om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for at udbringningsarealerne drives i overensstemmelse med den meddelte miljøgodkendelse, er rettet mod den korrekte juridiske person.

Det vurderes ud fra oplysninger hentet i CVR-registeret og NaturErhvervstyrelsens register over støtteansøgere, at miljøgodkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske person.

1.2 Overordnede oplysninger

Ansøgningens overordnede oplysninger om den ansøgte udbringning af husdyrgødning er grundlaget for omfanget af arealanvendelsen, der meddeles miljøgodkendelse til, herunder er der bl.a. foretaget en vurdering af om andre ejendomme under den samlede bedrift bør omfattes af miljøgodkendelsen, og om der er behov for at inddrage andre aktiviteter, tilladelser m.v. i vurderingen af udbringningsarealernes påvirkning af omgivelserne.

Det fremgår af ansøgningen, at der ikke indgår andre ejendomme i den samlede bedrift. Ejendommen ligger i landzone. Der er ingen kommuneplanmæssige bindinger i forhold til udbringningsarealerne. Det vurderes, at der ikke er behov for at inddrage andre aktiviteter, tilladelser m.v. i vurderingen af udbringningsarealernes påvirkning af omgivelserne.

2. Bedriftens arealer

Udbringningsarealerne er beliggende i både Nyborg og Faaborg-Midtfyn Kommune.

I det følgende er der foretaget en vurdering af den påvirkning, som udbringningsarealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til natur og grundvand fremgår af kortbilag 1 og 2.

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, der ejes og forpagtes af bedriften på godkendelsestidspunktet. Der er søgt om godkendelse af i alt ca. 305,81 ha forpagtet areal. Der udbringes som tidligere nævnt op til 407,24 DE svinegylle på de nævnte arealer.

Det er oplyst, at en del af udbringningsarealerne er forpagtede arealer. Disse ejes af:

- Liselund Landbrug Aps, Villumstrupvej 5, 5853 Ørbæk

- Hannibal C. Knudsen, Svalehøjvej 2, 5800 Nyborg
- Bjarne Skovgaard Rasmussen, Skellerup Byvej 14, 5800 Nyborg
- Mads Degn, Åløkkevej 8, 5853 Ørbæk
- LP-TEAM Aps, Odensevej 50, 5853 Ørbæk
- Carlo Lind, Ringholmvej 1, 5853 Ørbæk
- Helge Jørgensen, Odensevej 67 C, 5853 Ørbæk
- Villy Andersen, Odensevej 43, 5853 Ørbæk
- Karen Nielsen, Odensevej 26, 5853 Ørbæk
- Arne Storm, Villumstrupvej 22, 5853 Ørbæk

Udbringningsarealet beliggende i Faaborg-Midtfyn Kommune er på i alt 12,8 ha. (mark nr. 24-0, 24-1 og 24-2). Udbringningsarealet beliggende i Nyborg Kommune er på i alt 293,01 ha. (øvrigt marker).

Hele udbringningsarealet afvander til Holckenhavn Fjord.

Nyborg Kommune har den 25. september 2015 foretaget høring af Faaborg-Midtfyn Kommune vedrørende den del af udbringningsarealet, som ligger i Faaborg-Midtfyn Kommune. Faaborg-Midtfyn Kommune har d. 18. oktober 2015 truffet følgende afgørelse vedrørende de forespurte arealer. Faaborg-Midtfyn Kommunes høringssvar er vedlagt som bilag 1. Den overordnede konklusion er følgende:

Vi har vurderet de ansøgte udbringningsarealer og kan godkende udbringning af husdyrgødning på de pågældende arealer som ansøgt. Høringssvaret fremgår i sin helhed af bilag 3.

Overnævnte forhold, der vedrører den del af det ansøgte der ligger i Faaborg-Midtfyn Kommune, skal Nyborg Kommune indarbejde i en godkendelse af det ansøgte.

2.1 Drift af udbringningsarealer

Kommunen har her indledningsvis foretaget en vurdering af, om oplysningerne vedrørende udbringningsarealerne er tilstrækkeligt belyst, herunder om de oplyste standardsædskifter vil kunne forventes anvendt ved driften af det ansøgte.

Ansøger ønsker inden for rammerne af miljøgodkendelsen at have muligheden for at udbringe husdyrgødning (407,24 DE svinegylle) på ejendommens 305,81 ha udbringningsareal. Der er med ansøgningen, i tilknytning til ansøgningsskema nr. 72.192, indsendt 2 scenarieberegninger, der viser at beskyttelsesniveauet i forhold til udvaskning til overflade- og grundvand i alle tilfælde er overholdt.

Nedenstående tabel viser de 3 scenarier og de virkemidler, der indgår i beregningen af kvælstofudvaskningen til overflade- og grundvand.

Tabel 2. Oversigt over driftsscenerier 1-3

Scenarie	DE/ha.	Tiltag
1	1,33	S2 og 5 % ekstra efterafgrøder
2	1,33	S2 og N-kvoten skal reduceres med 3,6%
3	1,32	Etablering af frøgræssædskifte (S6) på alle 305,8 ha udbringningsareal

Udlægget af 5,0 % ekstra efterafgrøder ud over den lovpligtige andel svarer til ca. 15,3 ha, da efterafgrødegrundarealet for sædskifte S2 udgør 100 % af bedriftens udbringningsarealer. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. "Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2015/2016". Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder.

2.2 Gødningsproduktion og -håndtering

Der foretages her en vurdering af, om der er behov for at stille særlige vilkår vedrørende håndtering og udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne.

Nedfældning af gylle udbragt på sort jord og fodergræs er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen, og der er derfor ikke stillet vilkår herom.

2.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

På baggrund af ansøgningen og tilgængelige kortværk vedrørende nitratklasser, fosforklasser, naturarealer m.v. er der her foretaget en vurdering af, om der er risiko for afstrømning/udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne, der kan medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af de beskyttede eller sårbare naturtyper.

2.3.1 Påvirkning af naturområder med kvælstof

Ansøgningskemaet tager ikke automatisk højde for øvrig natur. Der kan f.eks. være plante- og dyrearter i nærheden af udbringningsarealerne, der er sårbare over for yderligere påvirkninger med kvælstof. Kommunen har derfor her foretaget en konkret vurdering af, om udbringningsarealerne i Nyborg Kommune støder op til højt målsat natur, der er følsom overfor ammoniakpåvirkning fra udbringningsarealerne. Beliggenheden af udbringningsarealerne i forhold til beskyttet natur ses på kortbilag 1a og 1b. Ingen dele af udbringningsarealet er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3¹.

International natur og § 7 områder

Der er ingen udbringningsarealer der ligger op til eller i umiddelbart nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder eller naturområder omfattet af husdyrbrugslovens §7.

Ingen andre arealer udover mark 10 ligger indenfor 1000 m fra et §7 område. Mark 10 ligger 730 m fra et ammoniakfølsomt overdrev. §7 i husdyrgodkendelsesloven beskriver særligt kvælstoffølsomme naturtyper.

Ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning vurderes ikke at kunne påvirke kategori 1 og 2-natur negativt, idet afstanden er relativt stor og udbringningsarealerne drives efter hidtidig praksis og har modtaget husdyrgødning tidligere.

Anden natur

Mark 44-1 er omfattet af § 3-beskyttelse og er C-målsat. Mark 44-1 er en fersk eng, der tidligere har modtaget husdyrgødning jf. konsulentens oplysninger. Marken er sat til K13, og er dermed ikke i omdrift. Beskyttelsen af de ferske enge betyder, at driften på de ferske enge ikke må intensiveres. På beskyttede enge kan driften dog fortsætte, som før engene blev beskyttet i 1992.

Mark nr. 1-0, 1-1, 1-2, 1-3, 2-0, 20-0, 20-2, 22-0, 34-0a, 44-3, 56-0, 57-0 og 60-0 grænser op til naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Fra markerne 1-0, 1-3, 2-0, 20-0, 20-2, 22-0, 56-0, 57-0 og 60-0 er der en hældning mindre end 6° mod naturområderne. Da hældningen er mindre end 6° vurderes udbringningen af husdyrgødning ikke at give anledning til overfladeafstrømning af kvælstof eller fosfor til naturområderne.

Fra markerne 1-1, 1-2, 34-0a, 44-3, eller dele heraf er der en hældning på mere end 6° mod naturområderne. Det vurderes imidlertid, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler for udbringning af husdyrgødning er tilstrækkeligt til at sikre mod overfladeafstrømning af kvælstof eller fosfor til naturområderne.

I forbindelse med udbringning af husdyrgødning skal opmærksomheden henledes på husdyrgødningsbekendtgørelsens § 30, stk. 3 og 4, der omhandler restriktioner i udbringningen af husdyrgødning på udbringningsarealer, der skråner mere end 6° og som ligger inden for 20 m fra vandløb, søer større end 100 m² og kystvande.

Da arealerne også i nudriften modtager husdyrgødning vurderes den ansøgte udbringning af husdyrgødning ikke give anledning til nogen merbelastning med ammoniak på naturområderne.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil ske en væsentlig negativ påvirkning af naturområderne med ammoniak. Der skal derfor ikke stilles særlige vilkår for udbringningen for den del af udbringningsarealerne, der ligger i Nyborg Kommune.

---

¹ Naturbeskyttelsesloven - LBK nr. 951 af 3. juli 2013

Nyborg Kommune vurderer desuden, at der ikke vil ske en påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder med ammoniak eller ved overfladeafstrømning af kvælstof, da afstanden til nærmeste NATURA 2000 område er relativt stor. Nærmeste mark nr. 10 ligger således 4.300 m derfra, jf. nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Oversigt over nærmeste Natura 2000 område og mindste afstand til dette

Mark nr.	Afstand til NATURA 2000-område	NATURA 2000-område
10-0	4.300 meter	Kajbjerg Skoven

2.3.2 Påvirkning af bilag IV-arter

Nyborg Kommune vurderer at der kan forekomme Dværgflagermus, Brun flagermus, Sydflagermus, Markfirben, Springfrø og Stor Vandsalamander i området. Arterne er Bilag IV-arter, der ifølge naturbeskyttelseslovens kap. 5 ikke må forstyrres forsætligt med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Markfirben kan forekomme i området. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder, eksempelvis markkanter, sten- og jorddiger og skovveje.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde over åbent terræn og langs skovbryn og levende hegn.

Springfrø og Stor Vandsalamander yngler i småsøer og små vandhuller. Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinier, yngle-, raste- og overvintringssted for områdets bilag IV-arter.

Kommunen vurderer, at da der er tale om en fortsættelse af markdriften, vil småbiotopernes funktion være uændret. Den forestående drift af arealerne vil derfor ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for områdets bilag IV-arter.

2.3.3 Påvirkning af overfladevand

Udbringningsarealets fordeling på kystvandsoplande fremgår af nedenstående tabel 4.

Tabel 4. Udbringningsarealets fordeling på kystvandsoplande.

Kystvandsopland	Mark nr.	Antal ha
Holckenhavn Fjord	Samtlige marker	305,8
I alt		305,8

Beskrivelse af recipienter

Holckenhavn Fjord

Holckenhavn Fjord har et opland på ca. 22.126 ha (221,3 km²). Ifølge basisanalysen for hovedvandområdet Storebælt, som Holckenhavn Fjord er delopland til, udgør landbrugsarealer ca. 71 % af oplandsarealet². På baggrund af oplandets samlede arealanvendelse er det vurderet, at der er en total udvaskning af kvælstof fra oplandet på 352.721 kg N/år. Dyretrykket i oplandet til Holckenhavn Fjord er faldet fra 12.564 DE i 2007 til 11.499 i 2015. Samlet set er der således sket et fald i antal dyreenheder i oplandet på 8,5 %.

Tabel 5. Udviklingen i antal DE m.v. i oplandet til Holckenhavn Fjord 2007-2015

Total N-udvaskning til Holckenhavn Fjord	
Antal DE 2007	12.564 DE
Antal DE 2015	11.499 DE
Udviklingen i antal DE i oplandet i perioden 2007-2015, jf. CHR-data	-8,5 %

² Basisanalyse 1.14 - Storebælt

Oplandsstørrelse	22.126 ha
Størrelse af dyrket areal i oplandet (71% dyrket areal)	15.709 ha
Størrelse af øvrige arealer	6.417 ha
Dyrket areal, standardudvaskning	56,6 kg N/ha/år
Øvrige arealer, standardudvaskning	10,0 kg N/ha/år
Reduktionspotentiale (middel)	63%
Udledning i alt fra dyrket areal i oplandet	328.978 kg N/år
Udledning i alt fra øvrige arealer i oplandet	23.743 kg N/år
Udledning i alt fra oplandet	352.721 kg N/år

P-udvaskning til Holckenhavn Fjord	
Standardudvaskning, jf. hovedvandopland Storebælt	0,48 kg P/ha/år
Udledning i alt fra oplandet	10.620 kg P/år
5 % af fosforudledningen	531 kg P/år

Holckenhavn Fjord er et lavvandet nor med et begrænset vandskifte med Nyborg Fjord og en vanddybde på under 2 meter. Fjorden er stærkt næringsstofpåvirket og med periodevis iltvind. Holckenhavn Fjord har en ringe vandudskiftning med Storebælt, og vurderes at være overbelastet med næringsstoffer. Fjorden er derfor sårbar over yderligere næringsstofftilførsel.

Holckenhavn Fjord er målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri. Holckenhavn Fjord er desuden, hvor de naturlige betingelser er til stede, målsat som gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Målsætningen for vandområderne er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften. Det vurderes, at en merbelastning med næringsstoffer af vandområderne vil være i strid med målsætningen for områderne. Opfyldelse af målsætningen forudsætter, at der fortsat sættes ind overfor den diffuse afstrømning af såvel kvælstof som fosfor fra landbruget i oplandet til søerne og fjorden. Udspretningsarealet i oplandet til Holckenhavn Fjord er, jf. husdyrgodkendelsesloven, omfattet af nitratklasse 2.

Fosfor

Ansøger har oplyst, at udbringningsarealerne er drænedede og at jordbundstypen er sandblandet lerjord (JB 5). Der er angivet fosfortal og indplaceringen af udbringningsarealet i fosforklasser fremgår af nedenstående tabel 6.

Tabel 6. Oversigt over udbringningsarealernes fordeling på fosforklasser.

Fosforklasse	Areal/ha.
Fosforklasse 0 (fosfortal <4 eller sandjord/udrænet/afvander ikke til sårbart vandområde*)	69,71
Fosforklasse 1 (fosfortal 4-6 og drænet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	208,98
Fosforklasse 2 (lavbundsjord og afvander til sårbart vandområde*)	8,19
Fosforklasse 3 (fosfortal >6 og drænet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	18,93
I alt	305,8

*Sårbare vandområder jf. "Kortværk pr. december 2006 over oplandet til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor" fra Miljøstyrelsen.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift, samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal, er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt for begge alle 3 scenarier.

Scenarie	DE, ha	Tilført, kg P/ha/år	Fraført, kg P/ha/år	P-overskud ansøgt, kg P/ha/år	Max. tilladt P-overskud, kg P/ha/år	P-fjernelse ud over kravet, kg P
1	1,33	34,4	24,2	10,2	10,2	7,4

2	1,33	34,4	24,2	10,2	10,2	7,4
3	1,32	34,1	21,3	12,8	12,8	6,1

Med et husdyrtryk på 1,33 DE/ha tilføres ejede og forpagtede udspretningsarealer op til 34,4 kg P/ha/år. Med referencesædskiftet, S2, fjernes gennemsnitligt 24,2 kg P/ha/år, resulterende i et gennemsnitligt fosforoverskud pr. år på 10,2 kg/ha på arealerne.

Med et husdyrtryk på 1,32 DE/ha tilføres ejede og forpagtede udspretningsarealer op til 34,1 kg P/ha/år. Med sædskiftet S6 fjernes gennemsnitligt 21,3 kg P/ha/år, resulterende i et gennemsnitligt fosforoverskud pr. år på 12,8 kg/ha på arealerne.

I nedenstående tabeller er der foretaget en beregning af det aktuelle fosforoverskud fra udbringningen af svinegylle i forhold til den samlede fosforbelastning af Holckenhavn Fjord. Det fremgår at udvaskningen af fosfor til Holckenhavn Fjord højst udgør 0,14 % af den samlede årlige udvaskning af fosfor til vandområdet.

Tabel 7. P-udvaskning v. scenarie 1 og 2 til Holckenhavn Fjord

P-udvaskning til Holckenhavn Fjord	
Areal	305,8 ha
P-overskud/ha	10,2 kg P/ha/år
% forøgelse i godkendelsesperioden	$((10,2 \text{ kg P/ha/år} \times 8 \text{ år})/2000 \text{ kg P/ha}) \times 100 = 4,1 \%$
Worst case udvaskning generelt	1 kg P/ha
Worst case udvaskning fra husdyrbruget	$(305,8 \text{ ha} \times 1 \text{ kg P/ha})/100 \times 4,1 = 12,5 \text{ kg P}$
Husdyrbrugets andel af den samlede P-belastning af Holckenhavn Fjord	$(12,5 \text{ kg P}/10.620 \text{ kg P}) \times 100 = 0,11\%$

Tabel 8. P-udvaskning v. scenarie 3 til Holckenhavn Fjord

P-udvaskning til Holckenhavn Fjord	
Areal	305,8 ha
P-overskud/ha	12,8 kg P/ha/år
% forøgelse i godkendelsesperioden	$((12,8 \text{ kg P/ha/år} \times 8 \text{ år})/2000 \text{ kg P/ha}) \times 100 = 5,1 \%$
Worst case udvaskning generelt	1 kg P/ha
Worst case udvaskning fra husdyrbruget	$(305,8 \text{ ha} \times 1 \text{ kg P/ha})/100 \times 5,1 = 15,6 \text{ kg P}$
Husdyrbrugets andel af den samlede P-belastning af Holckenhavn Fjord	$(15,6 \text{ kg P}/10.620 \text{ kg P}) \times 100 = 0,14\%$

På baggrund af registreringerne i fosforklasserne vurderes det, at tildelingen af fosfor til udspretningsarealerne i forbindelse med det aktuelle projekt, kan ske uden at give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af sårbare vandområder.

Da udvaskningen udgør mindre end 5 % af den samlede årlige fosforudvaskning til Holckenhavn Fjord er det Nyborg Kommunes vurdering, at den ansøgte drift af udbringningsarealerne, ikke vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af sårbare vandområder. Der skal derfor alene stilles vilkår om, at der ved udbringning af 1,32 DE/ha med sædskifte S6 ikke må udbringes mere end 10.428 kg fosfor på udbringningsarealerne pr. år og med 1,33 DE/ha ved scenarie 1 og 2 ikke må udbringes mere end 10.505 kg fosfor på udbringningsarealerne pr. år. Dokumentation for dette i form af mark- og gødningsplaner skal kunne forevises på forlangende.

Nitrat

I det følgende er der foretaget en vurdering af, om kvælstofoverskuddet på udbringningsarealet i form af nitrat er problematisk i forhold til overflade- og grundvand.

Som nævnt ovenfor er udbringningsarealerne beliggende i oplandet til Holckenhavn Fjord. Antallet af DE er faldet med 8,5 % i perioden 2007-2015. Da der er tale om et fald i antallet af dyreenheder i oplandet til Holckenhavn Fjord vil produktionen på ejendommen, jf. husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau for udvaskning af nitrat til overfladevand, hverken i sig selv eller i kumulation med det øvrige dyrehold i oplandet give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af overfladevand.

Udspretningsarealerne

Udbringningsarealerne beliggende i oplandet til Holckenhavn Fjord (305,8 ha) er i henhold til husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau omfattet af nitratklasse 2. Mark nr. 12 ligger i oplandet til Vomme Sø og er omfattet af nitratklasse 0.

Tabel 9. N-udvaskning til overfladevand v. scenarie 1 – 3

Scenarie	DE/ha.	Max udvaskning uden virkemidler, DE _{max} , kg N/ha/år	Udvaskning med virkemidler, DE _{reel} , kg N/ha/år
1	1,33	43,7	43,6
2	1,33	43,7	43,7
3	1,32	43,7	43,0

Det fremgår også af tabellen, giver ingen af de tre scenarier anledning til forøget udvaskning af nitrat til overfladevand. I beregningerne er indgået, at der højst må udbringes 65,89 % af det fulde husdyrtryk på (1,4 DE/ha), svarende til 0,92 DE/ha.

Som det fremgår af nedenstående tabel bidrager udvaskningen fra udspretningsarealerne inden for oplandet med under 1 % af den samlede N-udvaskning til kystvandområdet. Den samlede årlige udvaskning af nitrat fra rodzonen som følge af udbringning af husdyrgødning er maksimalt ca. 703 kg kvælstof. Miljøpåvirkningen fra udbringningen af husdyrgødning og udvaskning af nitrat er opsummeret i tabellen herunder.

Tabel 10. N-udvaskning til Holckenhavn Fjord

Reduktionspotentiale	62,5 %
Oplandsstatus	Meget sårbar
Total areal til udspretning	305,8 ha
Areal til udspretning i Nyborg Kommune	293,0 ha
Max udvaskning fra rodzonen v. udbringning af husdyrgødning	2,3 kg N/ha/år
Samlet påvirkning af Holckenhavn Fjord v. udbringning af husdyrgødning på i alt 305,8 ha	703 kg N/år
Ansøgt N-bidrag af det sml. N-bidrag t. Holckenhavn Fjord, 305,8 ha	0,20 %

På baggrund af ovenstående beregninger m.v. og de i ansøgningen beskrevne tiltag til reduktion af kvælstofudvaskningen er det Nyborg Kommunes vurdering, der er foretaget jf. Miljøstyrelsens digitale vejledning til husdyrgodkendelsesloven, at der ikke vil ske en væsentlig negativ påvirkning af overfladevand i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Der skal derfor i forhold til at sikre at kravet om reduktion af udvaskning af kvælstof til overfladevand er opfyldt, skal der stilles vilkår om anvendelse af et af følgende 3 alternativer, som anført i nedenstående tabel, i driften af udbringningsarealet:

Scenarie	DE/ha.	Tiltag
1	1,33	5 % ekstra efterafgrøder ud over det lovpligtige udlæg*
2	1,33	S2 og N-kvoten skal reduceres med 3,6%
3	1,32	Etablering af frøgræssædskifte (S6) med mindst 10% frøgræs på alle 305,81 ha udbringningsareal

Ekstra efterafgrøder udlægges ud over NaturErhvervstyrelsens generelle krav. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. "bekendt-

gørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2014/2015". Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder.

Der skal desuden stilles vilkår om, at der maksimalt må tilføres ejede og forpagtede arealer ca. 39.714 kg N/år i organisk gødning ved scenarie 1 og 2 samt 39.422 kg N/år i organisk gødning ved scenarie 3.

Overholdelse af vilkår om udvaskning af nitrat til overfladevand, skal kunne dokumenteres via mark-, sædskifte- og gødningsplaner, samt gødningsregnskaber og skal kunne forevises ved tilsyn på forlangende.

2.3.4 Påvirkning af grundvand

Hele udbringningsarealet ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Mark nr. 34-0a ligger inden for nitratfølsomt indvindingsområde og inden for indvindingsopland til Ørbæk Vandværk.

Der er lavet udvaskningsberegninger for den del af udspretningsarealet, der ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder. Beregningerne viser, at udvaskningen for de tre driftsscenerier ligger på 54 mg nitrat/l ud af rodzonen. Beregningerne viser i øvrigt, at udvaskningen ikke øges som følge af udbringning af husdyrgødningen i ansøgt drift i forhold til nudriften.

Det vurderes derfor ud fra de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvand er overholdt, samt at den ansøgte udbringning af husdyrgødning ikke vil give anledning til væsentlig negativ påvirkning af grundvandet inden for nitratfølsomme indvindingsområder.

Som nævnt ovenfor reduceres nitratudvaskningen fra udspretningsarealet gennem udlæg af efterafgrøder, sædskiftevalg eller nedsættelse af N-kvoten.

I forhold til grundvandsbeskyttelsen skal der derfor stilles vilkår svarende til vilkåret i afsnit 2.3.3.

Beliggenheden af udbringningsarealerne i forhold til nitratfølsomme indvindingsområder og indvindingsoplande til vandværker fremgår af kortbilag 2.

3. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af, om driften af produktionen er baseret på den bedst tilgængelige teknik. I vurderingen er bl.a. indgået, hvorvidt omkostningen til etablering af en given BAT-teknologi er proportional med gevinsten for miljøet. Grundlaget for dette afsnit er "Referencer til BAT-vurdering ved miljøgodkendelser", orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 2, 2006, som samtidig indeholder EU's "BAT reference documents" (BREFs) og Miljøstyrelsens BAT-Standardvilkår³.

Der er i ansøgningen oplyst følgende:

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx: regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend og helligdage), udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle), krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur, krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter, krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, krav til efterafgrøder. Ansøger efterlever de gældende krav i bekendtgørelsen og hvert år udarbejdes der en mark og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Ifølge wiki-vejledningen er BAT opfyldt via overholdelse af gældende regler vedrørende udbringning af husdyrgødning, herunder skal fremhæves husdyrgødningsbekendtgørelsen regler vedrørende udbringning af husdyrgødning ved nedfældning på sort jord og i græsmarker.

Kommunen anser således kravet om anvendelse af BAT i forbindelse med udbringningen af husdyrgødning for opfyldt, når følgende forhold omkring management og udbringning af husdyrgødning er opfyldt:

³ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Miljøstyrelsen, maj 2011

Management

- Markdriften skal tilrettelægges således, at den giver anledning til mindst mulig udvaskning af næringsstoffer og overfladisk afstrømning undgås. Der skal derfor udarbejdes således gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor forbruget af handels- og husdyrgødning dokumenteres.
- Husdyrgødningen skal udbringes under hensyn til generelle regler, og skal i videst muligt omfang foregå efter principperne i godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Udbringning

- Husdyrgødningen skal udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, så udnyttelsen af næringsstofferne er så stor som muligt.
- Ved udbringningen skal der anvendes den mest optimale udbringningsteknik og udbringningen skal ske i de afgrøder, der udnytter næringsstofferne mest muligt.
- Gyllen skal i etablerede afgrøder udbringes med slangeudlægger. På sort jord og fodergræsarealer nedfældes gyllen eller den udbringes med en teknik, der har tilsvarende lav ammoniakfordampning.
- Der må ikke udbringes gylle på vandmættede, oversvømmede, frossen eller snedækkede arealer. Gylle bør ikke udbringes på stærkt hældende arealer, og der skal som minimum holdes 2 meter bræmmer til beskyttede vandløb.

Ud fra de kriterier, der er beskrevet i forbindelse med fortolkningen af husdyrgodkendelseslovens regler for arealer, der godkendes efter § 16, samt de gældende regler for udbringning af husdyrgødning vurderes det, at de oplysninger der følger af ansøgningen lever op til kravet om anvendelse af BAT.

4. Offentlighed

29. juli 2016

Foretaget partshøring af ansøger og ejerne af forpagtede arealer. Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med partshøringen.

16. august 2016

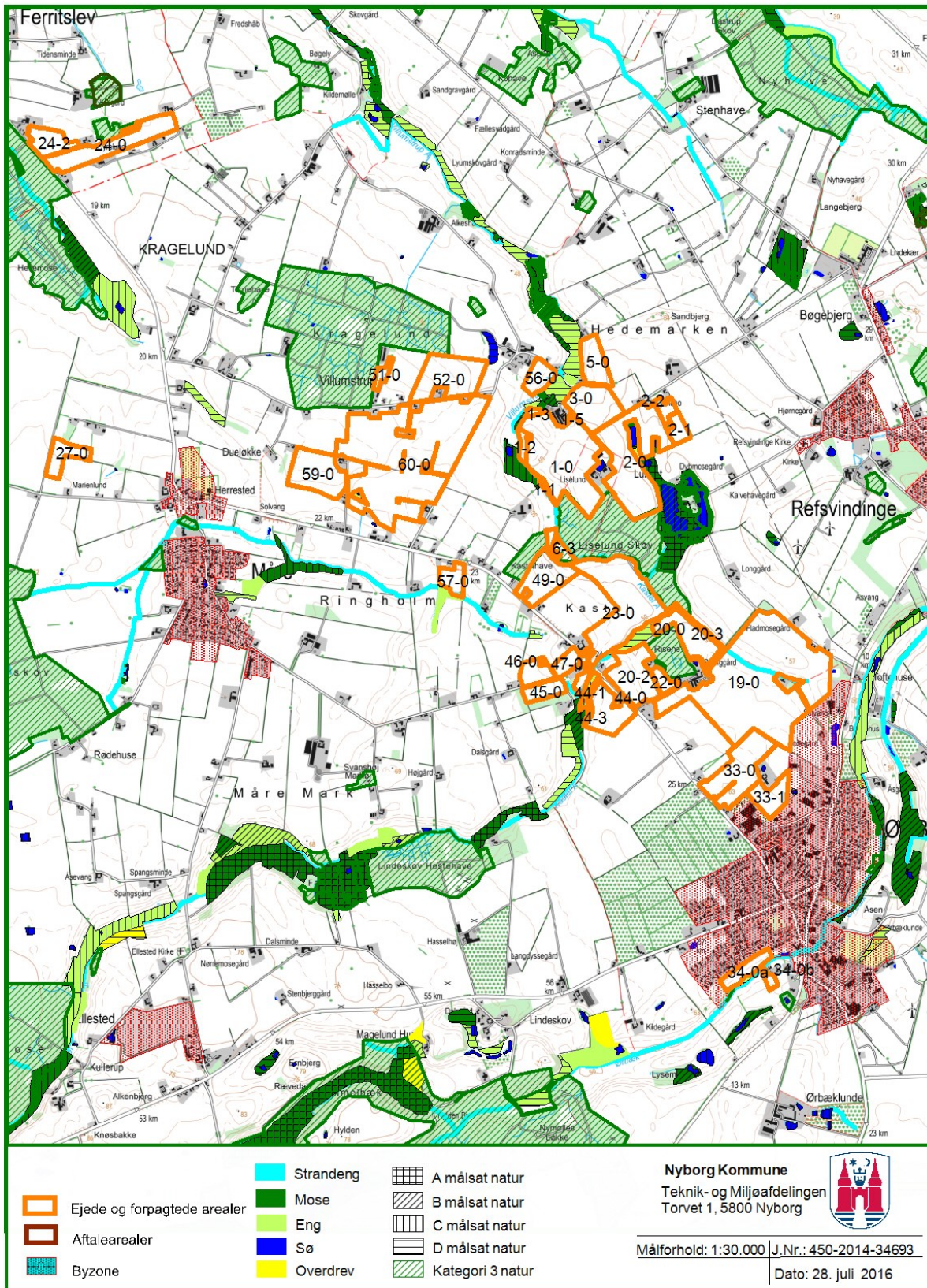
Udkast til afgørelse har været i høring hos ansøger og konsulent.

5. Samlet vurdering

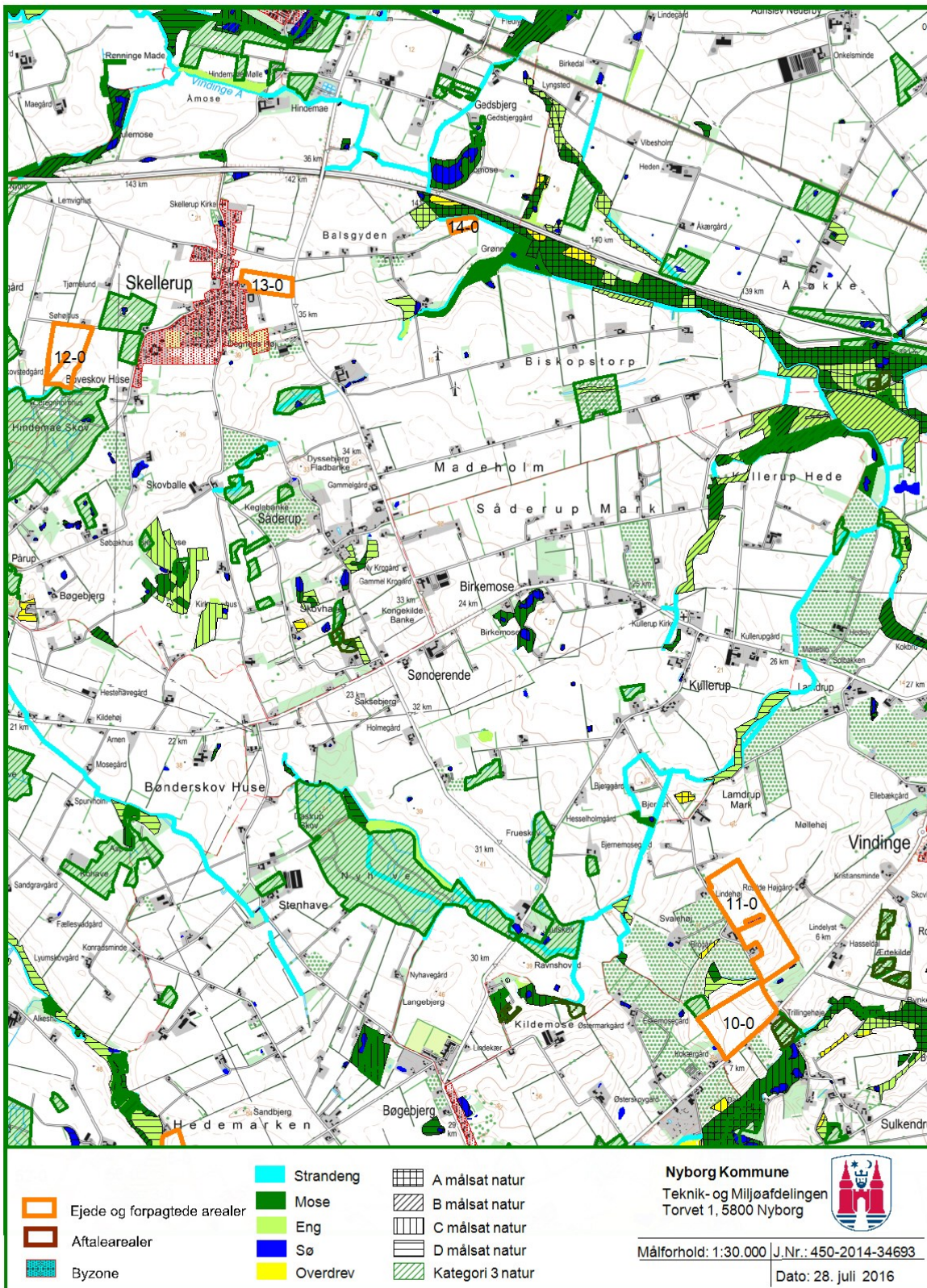
Samlet set vurderer Nyborg Kommune, at når godkendelsens vilkår overholdes, har ansøgeren truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at arealerne kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Nyborg Kommune vurderer, at udbringning husdyrgødning kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

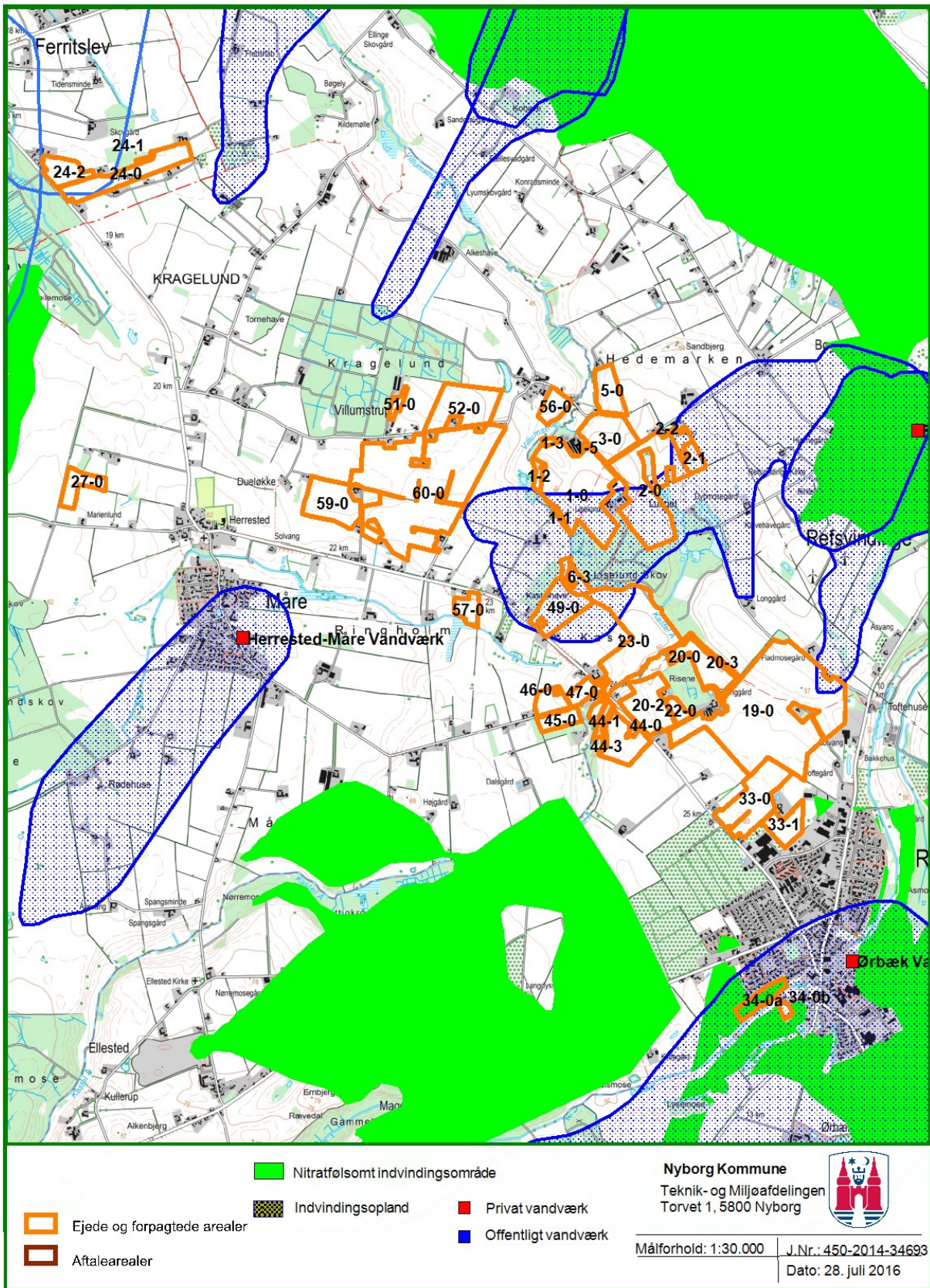
Bilag 1 – Natur 1

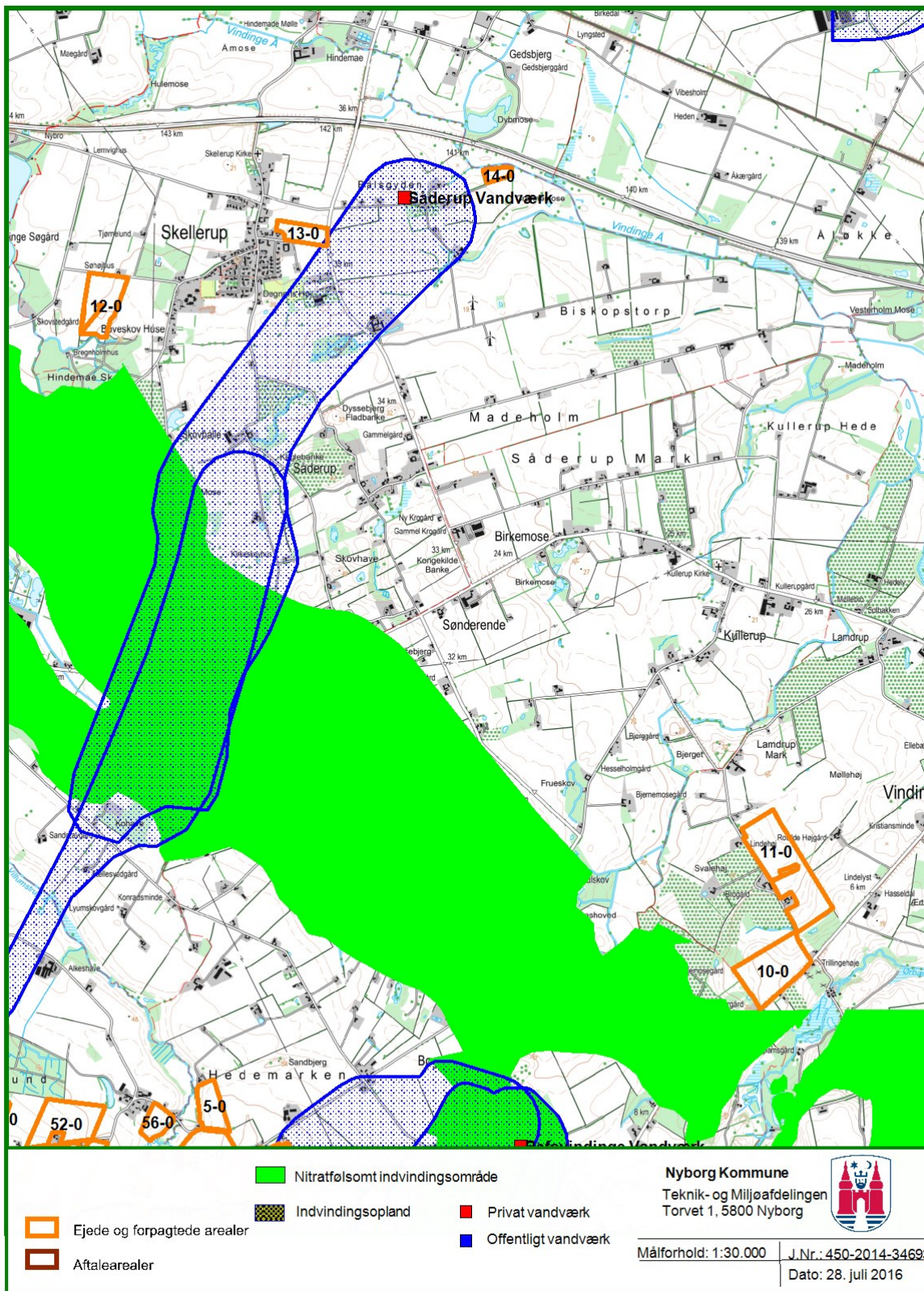
Bilag 2 – Natur 2

Bilag 3 – Grundvand 1

Bilag 4 – Grundvand 2

Bilag 5 – Hørings svar Faaborg-Midtfyn Kommune

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

Nyborg Kommune
Teknik- og Miljøafdeling
Nørre Voldgade 9
5800 Nyborg

Att. Elisabeth Oxenbøll Sørensen
(sendt til elos@NYBORG.DK)

Teknik - Miljøafdelingen
Mellemgade 15, 5600 Faaborg

Tlf. 72 53 21 40
Fax 72 530 531
teknik@fmk.dk
www.fmk.dk

Høring vedrørende udbringningsarealer i Faaborg-Midtfyn Kommune
Faaborg-Midtfyn Kommune modtog d. 25. september 2015 en anmodning fra
Nyborg Kommune om at udarbejde vilkår for arealer til udbringning af
husdyrgødning.

Arealerne indgår i en ansøgning om miljøgodkendelse af arealer (§ 16 i
husdyrloven¹), der drives under CVR-nr. 36319690, Åskovgård I/S, c/o Lars Peter
Degn, Banemarken 1, 5853 Ørbæk.

Høringssvar

Vi har vurderet de ansøgte udbringningsarealer og kan godkende udbringning af
husdyrgødning på de pågældende arealer som ansøgt.

Beskrivelse af det ansøgte

Åskovgård I/S har ansøgt om udbringning af svinegylle svarende til 359,2
dyreenheder med et indhold på 34.984 kg kvælstof og 9.241 fosfor på 259,7 ha
ejet/forpagtet areal, hvoraf ca. 12,8 ha ligger i Faaborg-Midtfyn Kommune (jf.
kortbilag for markoversigt).

Som gennemsnit udbringes husdyrgødning fra 1,38 dyreenheder pr. ha, hvilket
ifølge it-ansøgningssystemets beregninger vil give en kvælstofudvaskning på ca.
43,4 kg N/ha. Der udbringes som gennemsnit 35,6 kg fosfor pr. ha pr. år med
husdyrgødning, mens der fraføres 24,2 kg fosfor pr. ha pr. år i ansøgt drift.
Fosforkravet er overholdt med 12,4 kg fosfor.

Arealerne i Faaborg-Midtfyn Kommune ligger i oplandet til Holckenhavn Fjord.
Arealerne i Faaborg-Midtfyn Kommune er i it-ansøgningen angivet som drænet
lerjord (JB5). Alle arealerne i Faaborg-Midtfyn Kommune er placeret i nitratklasse
2, 0,3 ha er placeret i fosforklasse 0 mens 12,5 ha er placeret i fosforklasse 1. Hele
udbringningsarealet ligger i oplandet til et fosforoverbelastet område.

For udbringningsarealerne i Faaborg-Midtfyn Kommune, ligger ca. 7,5 ha ifølge
kortgrundlaget, der indgår i www.husdyrgodkendelse.dk, inden for nitratfølsomt
indvindingsområde.

15-10-2015
Sagsid.: 09.17.00-P19-3-15
Kontakt

Ida Grønborg Persson

Dir.: 72532127
ldnes@fmk.dk

Åbningstid
Mandag 10:00-15:30
Tirsdag 10:00-14:00
Onsdag LUKKET
Torsdag 10:00-17:00
Fredag 10:00-12:00

Telefontid
Mandag-onsdag 8:00-15:30
Torsdag 8:00-17:30
Fredag 8:00-12:30

¹ Bekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 af lov om miljøgodkendelse m.v. af
husdyrbrug

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

(jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² bilag 3, punkt C og D), skal foretages af den godkendende myndighed, i dette tilfælde Nyborg Kommune. I forlængelse af dette stiller den godkendende myndighed de nødvendige vilkår.

Vi har derfor ikke vurderet, hvorvidt det ansøgte lever op til husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau.

Vi har vurderet, hvorvidt arealerne i Faaborg-Midtfyn Kommune ser ud til at være korrekt indplaceret i nitrat- og fosforklasser. Vi har ingen bemærkninger i den forbindelse, men vi skal dog understrege, at indplaceringen i fosforklasser afhænger af fosfortallene (som vi ikke har set).

Arealerne i Faaborg-Midtfyn Kommune afvander til Holckenhavn Fjord, der er en del af oplandet til Storebælt. Det Centrale Storebælt og Vresen er udpeget som Natura 2000-område nr. 116.

Faaborg-Midtfyn Kommune har ikke foretaget en vurdering af, om det samlede projekt (herunder arealerne i Faaborg-Midtfyn Kommune) i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt, hvorved der jf. habitatbekendtgørelsens § 7 ikke kan gives tilladelse til projektet.

Det er vores opfattelse, at denne vurdering skal foretages af den godkendende myndighed. Hvis vurderingen resulterer i, at der skal stilles skærpede vilkår for at forhindre skade på et Natura 2000-område, kan dette således omfatte yderligere krav til arealerne i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Påvirkning af grundvand

Størsteparten af markerne i Faaborg-Midtfyn Kommune ligger ifølge it-ansøgningen inden for nitratfølsomt indvindingsområde.

Det er vores opfattelse, at vurderingen af, om det ansøgte lever op til husdyrlovens generelle krav, herunder krav vedrørende nitratudvaskning til grundvand (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt D), skal foretages af den godkendende myndighed. I forlængelse af dette stiller den godkendende myndighed de nødvendige vilkår.

Der er hverken foretaget statslig kortlægning eller udarbejdet en indsatsplan for udbringningsarealerne.

Nitratudvaskningen overstiger 50 mg nitrat/l, men da der sker et fald i udvaskningen, finder Faaborg-Midtfyn Kommune ikke grundlag for at stille skærpede krav i forhold til grundvand.

Eventuelle spørgsmål til dette høringssvar kan rettes til undertegnede.

Venlig hilsen

Ida Grønborg Persson

Figur 1: Oversigt over nitratfølsomme indvindingsområder i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Ifølge it-ansøgningen markerer 54 mg nitrat/l.

Baggrund for Faaborg-Midtfyn Kommunes Vores høringssvar om udbringningsarealer.

Beskyttet natur indeholdende dyr og planter. De ansøgte udbringningsarealer påvirker beskyttet natur (jf. k...

Risikoarealer

Vi har ikke vurderet risikoen for udbringning af næringsstoffer i hensyn til overfladevand.

I husdyrgødningsbekendtgørelsens § 12 er der fastsat krav til udbringning af næringsstoffer med miljøgodkendelse af udbringningsarealerne vedrørende udbringning af næringsstoffer til Miljøklagenævnets godkendelse.

Ammoniakfølsomme udbringningsarealer. Udbringningsarealerne er ikke konstitueret som målsatte naturområder, og derfor er de ikke konstitueret som udbringningsarealer i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Mark nr. 24-0 og 24-1 er omfattet af nogen særlige vilkår i forhold til udbringning af næringsstoffer.

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller særlige vilkår vedrørende udbringning af næringsstoffer.

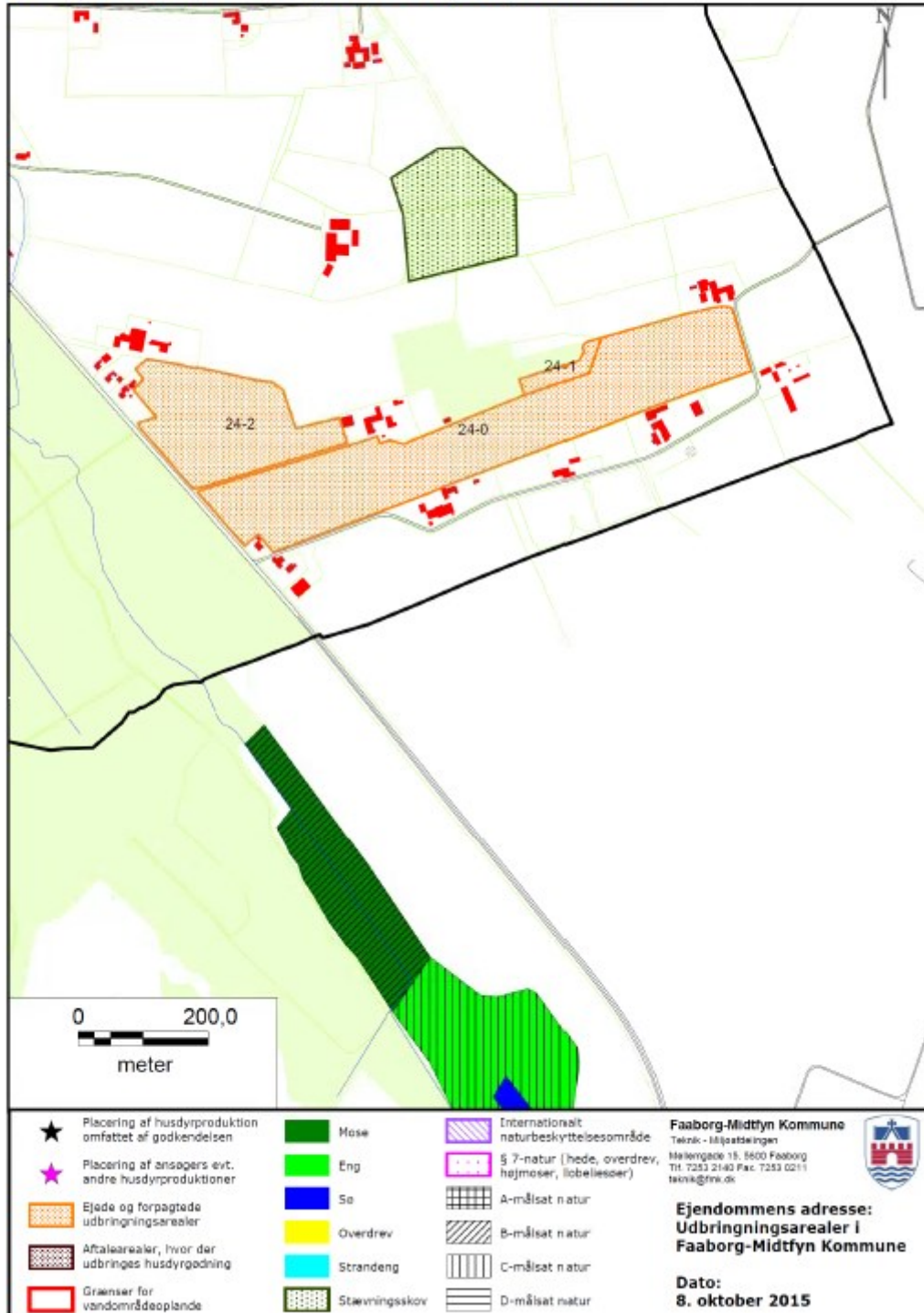
Påvirkning af overfladevand. Det er vores opfattelse, at vurderingen af, om det ansøgte lever op til husdyrlovens generelle krav, herunder krav vedrørende nitratudvaskning til grundvand (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt D), skal foretages af den godkendende myndighed. I forlængelse af dette stiller den godkendende myndighed de nødvendige vilkår.

² Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

Kortbilag: Udbringningsarealer beliggende i Faaborg-Midtfyn Kommune

Torvet 1
5800 Nyborg kommune
www.nyborg.dk